

Årsberättelse för SIMBA:s samverkansår 2020

*Samverkan för hälsa och den nära vården i
Ale, Kungälv, Stenungsund, Tjörn*

Innehåll

Beskrivning av samverkansstrukturen.....	3
Samverkansarbete under året.....	3
In- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	4
Psykisk hälsa – barn och unga.....	5
Psykisk hälsa – vuxna	6
Våld i nära relationer	6
Vård och omsorg om äldre över 75 år samt palliativ vård	7
Gemensamt för psykisk hälsa barn och unga respektive vuxna samt vård och omsorg om äldre över 75 år.....	8
Personal	8
Ekonomi	9
Planerade aktiviteter i samverkan år 2020.....	9

Beskrivning av samverkansstrukturen

SIMBA är en samverkansorganisation för hälsa och den nära vården i Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn.

Närvårdssamverkan är till för invånare som har behov av samordnade och samtidigt vård-åtgärder och insatser från både kommun och region. Vården och insatserna ska av den enskilde upplevas som sömlös samt syfta till att stärka individens hälsa och reducera framtida vård- och insatsbehov.

Närområdesgrupperna utgör tillsammans med de lokala psykiatrigrupperna samt barn och unga-grupperna basen för det medborgar- och patientinriktade samverkansarbetet.

SIMBA har också utvecklingsgrupper för samverkan kring psykisk hälsa för barn och unga respektive vuxna samt för äldre som är i behov av vård och insatser från både kommun och region. Därtill finns en utvecklingsgrupp för in- och utskrivningsprocessen från slutna hälso- och sjukvård.

Den politiska samrådsgruppen har till uppgift att med ett utförar- och beställarperspektiv föra en regelbunden politisk dialog kring gemensamma närvårdsfrågor. Samordningsgruppen ansvarar för de övergripande strategiska samverkansfrågorna mellan vård- och insatsgivarna.

Närvårdssamverkan i SIMBA omfattas av:

- Regionens öppna hälso- och sjukvård: Vårdval vårdcentraler, Vårdval rehab, Regionhälsan, Habilitering och hälsa, Tandvården
- Kungälv's sjukhus
- Kommunal vård, omsorg, socialtjänst och elevhälsa i kommunerna Ale, Kungälv, Stenungsund och Tjörn
- Västra hälso- och sjukvårdsnämnden

Samverkan och samarbete under året

Närvårdssamverkan sker på såväl politisk, förvaltnings- och verksamhetsnivå. Samverkan på politisk och ledningsnivå skapar legitimitet och struktur.

År 2020 har varit ett annorlunda samverkansår. Samverkansåret har präglats av Covid-19 epidemin som utmanat och satt vår samverkan på prov. Covid-19 epidemin har också "tvingat" oss att arbeta effektivare och mer proaktivt för att i möjligaste mån förhindra inskrivningar i slutenvården. Covid-19 epidemin har även medfört att flertalet av de fysiska mötena har ersatts med digitala möten.

Det har inte funnits förutsättningar att arbeta med alla mål i *Samverkansplan för hälsa och den nära vården år 2020–2021* under året på grund av Covid-19 epidemin.

Utöver Covid-19 epidemin har det under året förts intensiva dialoger i samordningsgruppen och den politiska samrådsgruppen kring det primärkommunala hälso- och sjukvårdsansvaret. Det råder olika uppfattningar mellan regionens och kommunernas tjänstemän och politiker kring vad det primärkommunala hälso- och sjukvårdsansvaret omfattar.

SIMBA:s politiska samrådsgrupp har sammanträtt fyra gånger under året. Fokus för mötena utöver dialoger kring det primärkommunala hälso- och sjukvårdsansvaret har varit integrerade arbetssätt kring missbruk och beroende både avseende vuxna samt barn och unga vuxna. Även patientsäkerhet inom korttidsvistelse för LSS-boende har varit en viktig fråga att följa.

Samordningsgruppen har träffats sex gånger under året. Samordningsgruppens möten har huvudsakligen hanterat samverkan kring SIMBA-teamen, samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård samt gränsdragningsfrågor inom hälso- och sjukvårdens område, mellan regionen och kommunerna.

Närområdesgrupperna har under året reviderat sina närområdesplaner och träffats fyra gånger för att hantera gemensamma frågor. Även på närområdesgruppernas möten har stort fokus legat på in- och utskrivning från

slutna hälso- och sjukvård samt gränsdragningsfrågor inom hälso- och sjukvårdens område mellan regionen och kommunerna utöver hanteringen av Covid-19 epidemin.

Samordningsgruppens ordförande och vice ordförande har under året representerat SIMBA i regionala Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG). VVG har under året haft möten varje vecka för hantering av samverkansfrågor relaterade till Covid-19 epidemin.

SIMBA har också under året haft tre representanter i den regionala styrgruppen för psykisk hälsa (en från Kungälvssjukhus, en från kommunerna och en från vårdcentralerna).

I det nybildade regionala ledningsrådet för samordnad hälsa, vård och omsorg har SIMBA två representanter.

Där utöver har SIMBA:s processledare och delregionala samordnare deltagit i flera olika regionala grupper.

In- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Utvecklingsgruppen för in- och utskrivningsprocessen har träffats åtta gånger och arbetsgruppen för SAMSA har träffats åtta gånger under året.

Då ingen av samverkansparterna upplevde att processen fungerade på ett tillfredställande sätt togs hösten 2019 beslut om ett delvis förändrat arbetssätt.

En kick-off för det nya arbetssättet, som vände sig företrädesvis till chefer, genomfördes i januari med 80 deltagare.

Under januari och februari erbjöds samtliga medarbetare involverade i in- och utskrivningsprocessen utbildning i det nya arbetssättet och 120 medarbetare valde att delta. Psykiatrien deltog inte i utbildningen utan valde att själva utbilda personalen internt då medarbetare inom psykiatrien har mindre vana än medarbetare inom somatiken att arbeta i IT-

verktyget SAMSA. Start för det nya arbetssättet var den 24 februari.

I maj genomfördes en mindre utvärdering av det nya arbetssättet och det som var genomgående var att det brast i förberedelser och information i alla led.

I juni tog samordningsgruppen beslut om att samtliga verksamheter skulle genomföra GAP-analyser för att hantera sina egna utvecklingsområden. Sammanställningen av GAP-analyserna visade att samtliga verksamheter behövde bidra till förbättringsarbete kring informationsöverföring och förslag togs fram på åtgärder som skulle främja arbetet med att förbättra informationsöverföringen. En orsak var brist på kunskap och förslag lämnades även på en webbaserad utbildning i IT-tjänsten SAMSA.

Förslaget lyftes till regional nivå och mottogs positivt då andra delregioner upplever samma förbättringsområde. Arbetet med webbaserad utbildning i SAMSA fortsätter således.

Under året har samverkansarbetet inom processen stått inför många utmaningar och

det har emellanåt brustit i information och kommunikation i samband med utskrivningar från slutenvården. Sjukhuset har under året haft stor omsättning på sjuksköterskor och under hösten har en större utbildningsinsats genomförts på de avdelningar som har störst samverkan med kommunerna.

Psykisk hälsa – barn och unga

Utvecklingsgruppen Barn och unga har träffats fyra gånger under året.

Deltagandet i Socialstyrelsens och Skolverkets nationella projekt kring tidiga och samordnade insatser för barn och unga med psykiska ohälsa har fortsatt under året genom både utbildningsdagar och nätverksträffar. Där till har styrgruppen för SIMBA-teamen träffats sex gånger under året och representanterna i de olika SIMBA-teamen fyra gånger.

Även under år 2020 har det varit en utmaning att få en stabilitet i SIMBA-teamsarbetet i Ale, där det under första kvartalet saknades psykolog i teamet och under resterande del av året funnits en psykolog på halvtid.

I oktober tog Västra hälso- och sjukvårdsnämnden beslut om att efter år 2020 inte fortsätta med särfinansiering av psykologerna i SIMBA-teamen, vilket medför att nya samverkansmodeller behöver tas fram och att SIMBA:s deltagande i Socialstyrelsens och Skolverkets nationella projekt avslutas vid årsskiftet.

Under våren blev den inplanerade uppföljningen av SIMBA-teamsarbetet inställd på grund av Corona-epidemin. Uppföljningen genomfördes istället under senhösten och sammanställs i början av 2021.

Under våren togs en gemensam bas fram till agenda för de lokala barn och unga grupperna för att öka förutsättningarna för att det individinriktade samverkansarbetet utvecklas i gemensam riktning i SIMBA-området.

Västra hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN V) har under året arbetat fram förslag till integrerat arbetsätt kring barn och unga med riskbruk och beroendeproblematik, som presenterats för socialcheferna och hanterats mellan HSNV och kommunerna i kommundialogerna. Tjörn som redan idag har en integrerad mottagning vill behålla denna även om HSN V:s förslag införs i övriga kommuner.

Under året har även arbete pågått med att ta fram en rutin för hälsoundersökningar för barn och unga som är placerade utanför hemmet. Rutinen blir troligtvis klar under början av år 2021.

Då den regionala överenskommelsen för samverkan kring barn och ungas hälsa inte börjar gälla förrän år 2021 har arbetet med att skapa en struktur för vårdcentralernas deltagande i de lokala Barn- och unga-grupperna inte hanterats under året utan får tas med till nästa år.

Psykisk hälsa – vuxna

Utvecklingsgruppen Psykisk hälsa – vuxna har träffats fyra gånger under året.

Det har under året inte kommit igång någon utveckling kring Socialmedicinska mottagningar och samordningsgruppen har tagit beslut om att överföra de medel som SIMBA erhållit från HSN V för regionens hälso- och sjukvårdsinsatser till nästa år.

I SAMLA har man kommit fram till att ha en läkare på de socialmedicinska mottagningarna inte varit det optimala utan erfarenheterna pekar på att det är bättre med en sjuksköterska, vilket man nu kommer att prova istället. HSN V har tagit beslut om att pausa allt annat arbete i avvaktan på utvärdering av SAMLA:s nya arbetssätt kring integrerade insatser för målgruppen, vilket blir mot vårsommar 2021.

Pilotprojektet som påbörjades förra året inom området ”Somatisk hälsa och tandhälsa hos patienter med psykiatriska funktionsnedsättningar” som innebär att personal från psykiatrins öppenvård följer med patienten till vårdcentralen vid inplanerade besök för att motverka att patienterna uteblir har under året utvidgats till hela SIMBA-området. Målgruppen tillhör patienter inom Psykiatrins psykosteam.

Under våren tog utvecklingsgruppen beslut om att undersöka möjligheterna att utifrån rådande förutsättningar skapa ett SIMBA-gemensamt arbetssätt avseende IPS som är en

modell för arbetsrehabilitering som vänder sig till personer med psykisk funktionsnedsättning. Stenungsund och Kungälv har ansökt om medel för handledning av personal i att lära sig metoden. Möjlighet finns för Ale och Tjörn att ansluta sig.

Under våren togs en gemensam bas fram till agenda för de lokala psykiatrigrupperna för att öka förutsättningarna för att det individinriktade samverkansarbetet utvecklas i gemensam riktning i SIMBA-området.

Under hösten har det pågått en intensiv dialog kring det primärkommunala hälso- och sjukvårdsansvaret för personer som behandlas inom den specialiserade öppenvård och som är i behov av läkemedelsövertag. Kommunernas tolkning utifrån hälso- och sjukvårdslagen (HSL) är att det inte ingår i det primärkommunala uppdraget att ansvara för läkemedelsövertag för personer som behandlas inom den specialiserade öppenvård, en tolkning som inte delas av regionen.

Den teoretiska introduktionsdagen för nyanställd personal inom socialtjänsten och psykiatrin, för att säkra god och likvärdig introduktion av nyanställd baspersonal oavsett vårdgivare, blev inställd på grund av Covid-19 epidemin. Likaså blev inspirationsdagen kring resursgrupps-arbete för vård- och stöd-samordnare inställd av samma anledning.

Våld i nära relationer

Under året har SIMBA:s processledare tillsammans med kommunernas folkhälso-utvecklare utgjort en arbetsgrupp som hanterat frågan kring våld i nära relationer.

En inventering är genomförd, kring vilka insatser de olika verksamheterna erbjuder samt vilka utvecklingsområden man ser. Likaså

har frågan varit upp på de lokala närområdesgruppsmötena och lokala psykiatrigruppsmötena. Dialogerna där har varit värdefulla och givande.

Kommunrepresentanter som arbetar med våld i nära relationer har varit inbjudna till de lokala

samverkansgrupperna och berättat om kommunernas arbete, vilket varit uppskattat.

En handlingsplan för det fortsatta arbetet är framtagen och i dessa tider då den psykiska

ohälsan i spåren av Covid-19 epidemin ökar ser politiken våld i nära relationer som ett prioriterat område.

Vård och omsorg om äldre över 75 år samt palliativ vård

Utvecklingsgruppen Äldre har träffats fyra gånger under året.

Det behov som utvecklingsgruppen hösten 2018 framförde om att etablera ett formellt nätverk för samverkan kring och utveckling av den palliativa vården har även under denna höst varit uppe till dialog. Kommunernas representanter i samordningsgruppen ser ett behov av ett formellt nätverk vilket regionens representanter där inte gör och därmed finns ingen konsensus för att etablera ett nätverk.

Under våren togs en samverkansrutin fram avseende samarbete mellan kommunerna, vårdcentralerna och sjukhusets mobila palliativa team (MPT). Utifrån kommunernas önskemål med hänvisning till dialogerna kring det primärkommunala hälso- och sjukvårdsansvaret genomförs samarbetet i projektform.

Vårens uppföljning av arbetet med de mobila hemsjukvårdsteamerna avseende hemsjukvårdspatienter som under uppföljningsperioden fått akut vård och behandling på Kungälv's sjukhus blev inställd på grund av Covid-19 epidemin.

Höstens inplanerade uppföljning genomfördes och resultatet är bättre denna gång än vid tidigare mätningar. En tänkbar förklaring är att Covid-19 epidemin medfört att vi "tvingats" arbeta effektivare och mer proaktivt för att i möjligaste mån förhindra inskrivningar i slutenvården. Dock visar även denna

uppföljning låg följsamhet till att använda ViSams beslutsstöd som den kommunala hälso- och sjukvården ska använda sig av vid ställningstagande om transport till sjukhuset.

Intensiva dialoger har pågått under året gällande samverkan mellan den kommunala hälso- och sjukvården och sjukhusets närsjukvårdsteam (NSVT) som bedriver specialiserad vård i hemmet. Då regionen och SIMBA-kommunerna utifrån hälso- och sjukvårdslagen har olika tolkningar av vad som ingår i det primärkommunala hälso- och sjukvårdsansvaret har man ej lyckats nå en samverkanslösning under året.

Politiken tog i juni beslut om att tillsätta en arbetsgrupp för framtagning av en samverkansmodell som bygger på Anna Nergårdhs slutbetänkande kring God och Nära vård och ska leda fram till ett revisionsförslag av tidigare framtagen riktlinje för den mobila närvården. Inom ramen för uppdraget skulle även juridik och resurser hanteras utifrån avseende det primärkommunala uppdraget utifrån gällande lagstiftning. Arbetet kom av olika anledningar igång sent och kommer att redovisas vid den politiska samrådsgruppens första möte år 2021.

Under hösten hölls en workshop för tjänstemän och politiker avseende den regionala färdplanen för den nära vården.

Gemensamt för psykisk hälsa barn och unga respektive vuxna samt vård och omsorg om äldre över 75 år

Under större delen av året har det inom SIMBA-området hållits gemensamma möten varje vecka avseende samverkan kring Covid-19 vården. Där utöver har vårdcentralerna och den kommunala hälso- och sjukvården inom respektive kommun varje vecka haft möten för att hantera Covid-19 epidemin.

Under året har SIMBA:s processledare tillsammans med kommunernas folkhälso-utvecklare arbetat för att erbjuda utbildning till "första hjälpare", som är en bemötande-utbildning avseende suicidprevention, samt att SIMBA-området själva utbildar MHFA-instruktörer (**M**edical **H**ealth **F**irst **A**id).

Dock har detta inte varit möjligt att genomföra på grund av Covid-19 epidemin, med anledning

av att Nationellt Centrum för Suicidforskning och Prevention (NASP) inte tillåter att utbildningen erbjuds digitalt. Deras motivering är att utbildningen inte är utvecklad och vetenskapligt testad för digitalt genomförande. Både tjänstemän och politiker tycker detta är djupt beklagligt då behovet just på grund av Covid-19 epidemin är extra stort.

SIMBA har även under året erbjudit de lokala samverkansgrupperna stöd för framtagning av lokala handlingsplaner för suicidprevention samt stöd i utveckling av arbetet med individuella planer (SIP) i enlighet med gällande lagstiftningar.

Personal

SIMBA har under året haft personalomsättning. SIMBA:s delregionala samordnare valde under året att sluta och efter sommaren tillträdde den nya delregionala samordnaren. Efter sommaren fick SIMBA även en ny projektledare för SIMBA-teamsarbetet.

SIMBA har under året haft en processledare på 100 procent, en delregional samordnare på 80 procent med ansvar för in- och utskrivningsprocessen, SIP delar av den mobila närvården samt under senhösten förberedelser inför övergången till digital hantering av avvikelser.

Projektledaren för SIMBA-teamsarbetet har arbetat med sitt uppdrag mellan 20–30 procent under året.

SIMBA har även haft en person timanställd som stöd för det lokala arbetet med handlingsplaner för suicidprevention och utveckling av det lokala SIP-arbetet, för fritt nyttjande av de lokala grupperna.

SIMBA har en kommunikatör/webbmaster på 10 procent av en heltid med huvuduppdraget att utveckla och hålla SIMBA:s hemsida aktuell.

I SIMBA:s budget finns 2,1 heltidstjänster inlagt. Under året har cirka 1,7 tjänster nyttjats av detta utrymme, då delar av tjänsterna finansierats med interna och externa projektmedel.

Ekonomi

SIMBA hade vid ingången till 2020 ett positivt resultat på 5.359 tkr.

Intäkterna under året uppgår till 8.379 tkr (från staten, VästKom, koncernkontoret VGR, HSN V och SIMBA:s kommuner).

Medel som har förbrukats under året uppgår till 4.572 tkr, vilket ger återstående medel att överföra till år 2021 uppgående till 9.166 tkr.

De starkast bidragande orsakerna till det positiva resultatet är ett positivt ingående resultat år 2020, delvis avsaknad av SIMBA-psykolog i Ale under året, att SIMBA erhållit relativt mycket medel från de nationella stimulansmedlen avsedda för samverkan – samtidigt som Coronaepidemin begränsat möjligheterna till fördjupad samverkan och att arrangera konferenser, utbildningar, workshops mm.

Planerade aktiviteter i samverkan år 2021

- ❖ Fortsätta utvecklingen av in- och utskrivningsprocessen från slutna hälso- och sjukvård.
- ❖ Utvärdering av det delvis förändrade arbetssättet för in- och utskrivningsprocessen från slutna hälso- och sjukvård
- ❖ I februari kommer en workshop att hållas med avseende på implementering av den regionala överenskommelsen gällande samverkan kring barns och ungas hälsa.
- ❖ Arbeta med de utvecklingsområden som lyfts fram under workshoppen i februari.
- ❖ Under våren arbeta fram justerade samverkansmodeller kring barn och unga med lätt psykisk ohälsa som bygger på de lokala förutsättningarna.
- ❖ Skapa struktur för vårdcentralernas deltagande i de lokala barn- och unga-grupperna.
- ❖ Fastställa och implementera rutin för läkarundersökningar vid placering av barn utanför hemmet.
- ❖ I mars erbjuds två utbildningstillfällen för chefer avseende den reviderade regionala riktlinjen kring SIP.
- ❖ Erbjud utbildning till medarbetare i den reviderade riktlinjen för SIP samt implementering av riktlinjen.
- ❖ Fortsatt arbete med SIMBA-gemensamt arbetssätt avseende IPS som är en modell för arbetsrehabilitering som vänder sig till personer med psykisk funktionsnedsättning.
- ❖ Under året erbjuda teoretisk introduktionsdag för nyanställd personal inom socialtjänsten och psykiatrin för att säkra god och likvärdig introduktion av nyanställd baspersonal oavsett vårdgivare.
- ❖ Under året erbjuda inspirationsdag kring resursgruppsarbete för vård- och stödsamordnare.
- ❖ I mars och oktober följs den mobila närvården upp avseende patienter med kommunala hälso- och sjukvård som besöker Kungälv's sjukhus.
- ❖ Framtagning av lokala handlingsplaner för suicidprevention.

- ❖ Utbilda MHFA-instruktörer för att kunna ge utbildning till "Första hjälpare" inom ramen för det suicidpreventiva arbetet.
- ❖ Erbjud utbildningar till "Första hjälpare".
- ❖ Våld i nära relationer ska finnas med på närområdesgruppernas agenda minst en gång/termin
- ❖ Under våren lokala workshops med representanterna i de lokala grupperna för erfarenhetsutbyte och rita den gemensamma "kartan" avseende samverkan kring våld i nära relationer.
- ❖ Erbjud kompetensutveckling/insatser kring våld i nära relationer utifrån identifierade behov.
- ❖ Implementering av IT-tjänsten MedControlPro för hantering av händelser/avvikelse.
- ❖ I mars och oktober har samordningsgruppen arbetsdagar inplanerade. Syftet med arbetsdagarna är fördjupad beredning av aktuella utvecklingsområden.
- ❖ I februari kommer en förbundsjurist från SKR till den politiska samrådsgruppen för dialog kring och klargörande av ansvarsfördelningen mellan regionen och kommunen avseende hälso- och sjukvårdsinsatser. Därefter bygga upp samarbetsmodeller mellan den primärkommunala hälso- och sjukvården och den specialiserade regionala hälso- och sjukvården.

*Mats Dahl,
Ordförande SIMBA*